

lijk 'was een stukje af'. Dat hebben de Twaalfjes 'em gelapt, 'ze hadden eerst geprobeerd het op te eten maar het smaakte niet lekker'.

De werkwijze van Decorte is ondertussen bekend: hij schrijft zijn stukken in drie weken; bestelt een decortje bij Herman Sorgeloos of Johan Daenen, beiden vertrouwd met zijn esthetica; hij repeteert niet; met de enkele acteurs met wie hij nog wil werken – en vice versa – maakt hij in de kroeg of op restaurant enkele verkeerstechnische afspraken, elk leert zijn tekst *et puis merde!* Het is een riskante werkwijze. De premières van de aids-komedies zijn soms gewoon génant. Dat komt: de teksten blinken uit in onnozelheid, de moppen zijn belegen, de intriges mager als in een soap, de acteurs stuntelen erop los. Maar na

een paar voorstellingen krijgt een en ander leven en schwing en kan er al eens gelachen worden, nog een paar voorstellingen verder is het onversneden slapstick, althans voor wie bereid is mee te gaan in de knulligheid.

Knulligheid is een valabel antwoord op het faux sérieux van volwassenen. De constructies van Panamarenko zijn geknutsel, zeer zeker, maar wie alleen dat ziet, mist de poëzie ervan. De door Decorte zeer bewonderde Witold Gombrowicz beschreef zijn roman *Ferdydurke*, die hij als zijn hoofdwerk beschouwde, als 'de groteske geschiedenis van een meneer die kind wordt, omdat de anderen hem als zodanig behandelen. *Ferdydurke* beoogt de Grote Onrijpheid van de mensheid te ontmaskeren.'¹⁶

In *Oeuvres*¹⁷ verzamelt Decorte de avonturen van de Existentiële Prins onder de titel *Opérette*. Ook Gombrowicz heeft een stuk dat *Operetka* heet. In zijn commentaar schrijft Gombrowicz dat hij zich liet verleiden door de 'goddelijke idiotie' van het genre. 'Maar... hoe de marionetachtige leegte van de operette met een werkelijk drama te vullen? Want, zoals men weet, het is de eeuwige taak van de kunstenaar tegenstrijdigheden te verenigen, en als ik me aan een zo lichtzinnige vorm heb gewaagd, dan is dat om er ernst en leed aan toe te voegen. Enerzijds moet deze operette van begin tot eind alleen maar operette zijn, onaantastbaar en soeverein in haar conventie van operette, anderzijds moet zij het hartstochtelijk drama van de mensheid uitdrukken.'¹⁸

Bêt Noir – De Onderneming / Kaaitheater / Herman Sorgeloos (1999)

